

Михайлов се принудил да създаде специална ситуация в един варненски хотел. Завел чуждестранния гост в ресторанта на хотела, но преди започване на работното време. Извикал един ром-виртуоз да изсвири нещо типично циганско. Ромът започнал да свири на любимия си инструмент тихо и на ухото на чуждестранния гост. В същото време той постоянно се обръщал и поглеждал към вратата на ресторанта, където С. Михайлов изпратил “в отцепление” друг колега на свирещия, за да съобщи за евентуално идване на нежелан за изкуствено създадения случай на “запознанство с фолклора” посетител. Това е станало преди години, когато явно и грубо се администрираше музикалния живот в страната, особено откъм неговото “очистване” от “чужди” примеси, в системата на които без никакви основания се поставяха и музикалните традиции на етническите, етнокултурните и етнорелигиозните групи сред населението на България. Но тъкмо то най-добре показва целия драматизъм в живота и изявата на творците и изпълнителите на ромската музика (песни и танци) в нашата родина по онова време.

Колкото и парадоксално да звучи, тъкмо в условията на този драматизъм циганите намериха сили и смелост да съхранят и дори да развият още повече своите художествено-творчески заложи и дарования. Бързо нарастващ брой роми навлизат в поддържаните от държавата и обществото български фолклорни (музикални, танцови, песенни) състави, участието в които им помага да съхраняват и даже да усъвършенстват своите дарби и таланти. Едновременно с това те съхраняват и развиват и художествено-творческата традиция на българския народ, на неговата фолклорна музика, песни и танци.

При подобна констелация, не бива да се учудваме, когато някои цигани гордо и дръзко заявяват: “Ако ни няма нас, ще секне българската народна традиция!” “Само ние крепим българския фолклор!”. И не само това. Според твърденията на Кирил Ламбов, свързването на нашите роми с българската народна музика им е позволило да развият по специфичен начин и своята собствена (етноопределена и етноосъществена) музика. В резултат у нас и в ромската музикална традиция се е формирал, функционира и развива типичен бъл-